

Two men in business attire are dancing on a ship's deck. The man on the left is wearing a white shirt and a maroon tie, while the man on the right is wearing a striped shirt and a dark tie. Both are smiling and making peace signs with their hands. The background shows the ship's deck and the sea.

NY INTERNATIONAL UDDANNELSE

NORDEN har netop modtaget første kuld på 10 af en ny generation af shipping trainees. Årgangen er den første på NORDENs nyetablerede, selvstændige shipping trainee uddannelse.
Side 8

ISSAMARBEJDE MED GLENCORE

Side 3

TANK FORBEREDER SIG PÅ VÆKST

Side 4-5

STORE GEVINSTER VED NYT SYSTEM

Side 7

NORDENkalender

28. september 2010

Navngivning af 54.000 dwt Handymax tørlastskib Chengxi, Kina

30. september 2010

NORDEN deltager i Dansk Aktiemesse 2010 København

8. oktober 2010

Navngivning af 37.300 dwt Handysize tørlastskib Imabari, Japan

21. oktober 2010

Navngivning af 55.500 dwt Handysize tørlastskib Imabari, Japan

26. oktober 2010

Navngivning af 37.000 dwt Handysize tørlastskib Hyundai Mipo, Sydkorea

26. - 28. oktober 2010

Officersseminar (internt)
Comwell Holte

26. oktober 2010 – 16. november 2010

Silent period frem til offentliggørelsen af delårsrapport

5. november 2010

NORDEN Invitational 2010
Golfturnering og middagsreception
Matsuyama og Imabari, Japan

8. november 2010

Navngivning af 31.800 dwt Handysize tørlastskib JNS, China

13. november 2010

Navngivning af 28.000 dwt Handysize tørlastskib Imabari, Japan

16. november 2010

Delårsrapport – 3. kvartal 2010

14. december 2010

Navngivning af 82.000 dwt Handysize tørlastskib Guangzhou, Kina

6. oktober 2010

Goldman Sachs Shipping and Freight Symposium 2010, London

6. oktober 2010

Handelsbankens 5. Transportseminar, København

2. december 2010

Danske Markets Equities, Small & Mid Cap Seminar, København

Forsidefoto

Shipping trainees Muhammad Khairiel og Bing Zong Aw fra Singapore kan se frem til et 2 år langt internationalt uddannelsesforløb hos NORDEN.

Dampskibsselskabet NORDEN A/S

Strandvejen 52
2900 Hellerup
Danmark

Telefon: +45 3315 0451
www.ds-norden.com

Ansvarshavende:

Carsten Mortensen

Redaktion: Corporate Communications

Tekster: Hans Bøving, Karina Skydt, Anne Thommensen og Jesper Steen Mortensen (Bottomline)

Layout og grafisk produktion:

meyer & bukdahl as

FORRETNING OG KLIMAINDSATS GÅR HÅND I HÅND

For ganske nylig fik vi i Rederiforeningen foretræde for EU's klimakommisær Connie Hedegaard i Strasbourg. Hun gjorde det soleklart, at hvis ikke IMO (International Maritime Organisation under FN) kan blive enige om fælles, globale målsætninger for shippingbranchens udledning af CO₂, inden udgangen af 2011, så vil EU-kommissionen skride ind med regulering af branchen i sine medlemslande.

Og jeg er ganske enig. I hvert fald så langt som til, at vi, som del af en international branche, der står for ca. 3% af verdens samlede udledning af drivhusgasser (samtidig med at branchen står for transport af 90% af al varehandel), skal påtage os et ansvar, og at der skal regulering til for at skubbe udviklingen hurtigere i den rigtige retning. Men jeg er ikke enig i, at national eller regional regulering er løsningen. Hvis vi kun får landene i EU med, omfatter reguleringen kun en mindre del af den samlede globale sektor, og sandsynligheden for, at flåden gradvist udflydes til de lande, som ikke er omfattet af aftalen, er til at tage og føle på. Summa summarum: gevinst for de ikke-regulerede lande – tab for de regulerede lande og miljøet.

Min pointe er ikke, at vi så skal sidde med hænderne i skødet, indtil vi finder en global løsning.

I NORDEN bruger vi mange kræfter (læs: tid og penge) på at reducere vores brændstofforbrug og CO₂-udledning, hvor vi kan. Udover vores 14-punkts plan kommer der hele tiden nye initiativer til, hvor dedikerede NORDEN-medarbejdere finder nye veje til at reducere vores skibes belastning af miljøet. Et par af de seneste initiativer er ændring i designet af skibspropellere og hovedmaskiner, som potentielt kan skære 11% af brændstofforbruget på en konkret skibstype, og brug af ny teknologi inden for turboladere, der kan skære 3% af brændstofforbruget. Begge eksempler kræver investeringer, men disse investeringer er tjent hjem på 4 år i begge de nævnte tilfælde, og derefter er besparelserne på brændstof og den øgede værdi på de mere miljøvenlige skibe penge lige ned i lommen.

Sidste år resulterede vores 14-punktsplan i en reduktion af CO₂-udledningen fra vores egne skibe på ca. 3,3%, i år er vores mål en yderligere reduktion på 3,5%, som vi forventer at overgå. I Danmarks Rederiforening er vores mål for sektoren at reducere den relative CO₂-udledning med i størrelsesorden 20% i 2020 i forhold til niveauerne i 2007.

Den økonomiske krise er forhåbentlig på tilbageslag, og shippingbranchen er ved at komme på ret køl. Det overskud skal vi bruge fornuftigt og satse på langsigtede rentable løsninger, hvor økonomi og klimahensyn går hånd i hånd.

Reduktion af brændstofforbrug og dermed CO₂-udledning er god forretning. Lad os holde fast i det, mens vi arbejder for en global løsning.

CARSTEN MORTENSEN, CEO

ISSAMARBEJDE MED GLENCORE

NORDEN har indgået et nyt 5-årigt joint venture samarbejde med Glencore med fokus på sejlads af kul fra Rusland med et isklasse-skib.

Den særligt hårde vinter i år betød, at flere kuleeksporterende selskaber oplevede at brænde inde med laster i Østersøen, fordi skibene ikke var rustede til at sejle i den tætpakkede is. NORDENS samarbejdspartner gennem mange år, Glencore, der er en af verdens største råvareproducenter og -trudere, har derfor taget skridtet til fremover at sikre kultransporten i Østersøen også i de koldeste vintermåneder. Som led i dette arbejde har NORDEN og Glencore indgået et nyt 5-årigt joint-venture, hvor partnerne deler udgifterne til ombygning af Panamax-skibet NORD NEPTUNE til issejlads og indtægter på den fremtidige udbefragtning af skibet.

"Vi har opbygget Glencores omdømme på resultater og driftssikkerhed, og vi er glade for at forene vores styrker med NORDEN, som fuldt ud deler og lever op til disse værdier. Sammen er vi i stand til at sikre pålidelig kultransport året rundt og fuld operationalitet vinteren igennem. Vi ser dette joint venture som et logisk næste skridt i det løbende samarbejde mellem vores to selskaber og er stolte af vores forbindelse med hinanden," siger Angus Paul, Head of Freight, Coal Division, Glencore International AG, Baar, Schweiz.

Leveres i oktober

NORD NEPTUNE har tidligere været langtidsindbefragtet af NORDEN, og i forbindelse med planerne om ombygning erklærede NORDEN købsoption på skibet i juli med overtagelse i september. Ombygningen til isklasse varer ca. 6-8 uger og går i korte træk ud på at forstærke skroget og øge motorkraften, og desuden skal mandskabet have særlige kundskaber i sejlads og procedurer under ekstreme vejrforhold.

Udover at dele udgifter til ombygning deler de to selskaber også indtægter på udbefragtning af skibet i den 5-årige periode, som aftalen omfatter. Skibet skal ikke nødvendigvis transportere Glencores laster, men kan lige så vel transportere laster for andre selskaber

Panamax-skibet NORDKAP blev som det første af NORDENS tørlastskibe isforstærket i 2006.

afhængigt af, hvad der er den mest profitable forretning for samarbejdet.

Tættere samarbejde

Samarbejdet er et af de nyligste eksempler på, at NORDEN knytter tættere partnerskaber med udvalgte kunder, hvor Rederi og kunde deler skibe og laster for kortere eller længere tid ad gangen. NORDEN vil typisk stå for operationen af skibe og laster, mens de kommercielle beslutninger tages i fællesskab. Profit-sharing arrangementer som disse er på det seneste blevet en mere relevant samarbejdsform i Tørlast, i forbindelse med, at flere råstof- og mineselskaber er begyndt selv at indbefragte eller investere i egne skibe.

NORDENS tørlastflåde omfatter hermed i alt 3 isforstærkede skibe. Udover NORD NEPTUNE er også de to Panamax-skibe NORDPOL og NORDKAP rustet til issejlads. Dertil kommer 3 isforstærkede Handysize-skibe i ordre ved et sydkoreansk værft.

Ny turbolader forventes at reducere brændstofforbrug med ca. 3%

I forbindelse med ombygningen til issejlads, får NORD NEPTUNE som det første af NORDENS skibe desuden glæde af seneste nye teknologi inden for turboladere. Turboladeren i en skibsmotor er sædvanligvis optimeret til en ydelse på 85%. Hvis motoren skal yde mindre, eksempelvis ved langsommere sejlads, mindre last eller som i dette tilfælde farvand uden is, vil en almindelig turbolader levere for lavt tryk og dermed dårligere udnyttelse af energien. Den

nye turbolader er udstyret med en variabel dysering, som betyder, at turboladerens lufttryk kan tilpasses skibets belastning. Med den nye turbolader vil energiudnyttelsen således være lige god uanset om skibet sejler 85% af sin ydeevne, eller ved eks. 65-70%. Besparselsen i brændstofforbrug forventes at ligge på ca. 3%. Initiativet er et led i NORDENS løbende bestræbelser på at reducere brændstofforbrug og udvikle stadigt mere miljøvenlige løsninger.

TANK FORBEREDER SIG PÅ VÆKST

Med 14 egne skibe og i alt 34 i drift har NORDEN flere tankskibe i dag end nogensinde før, og Tankafdelingen har stadig indkøbsnettet fremme for at ruste sig til kommende efterspørgsel.

Tankafdelingen er lillebror i NORDEN i forhold til storebroren Tørlast, men nu er lillebror for alvor kommet i voksenalderen. Mens tankmarkedet er lavt, udnytter NORDEN de lave priser på skibe til at udvide produkttankflåden. Alene siden årsskiftet og frem til skrivende stund er NORDENs aktive tankflåde øget fra 27 til 34 skibe.

Lave omkostninger i et lavt marked

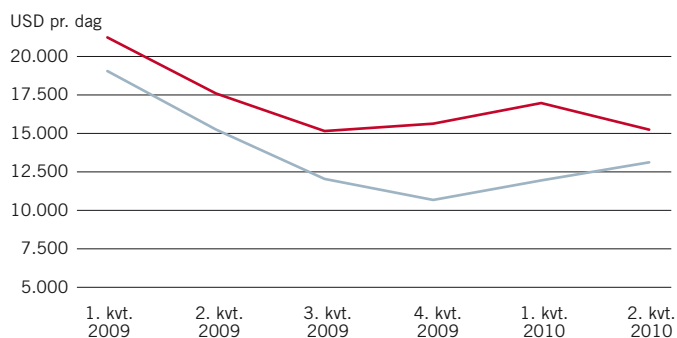
"Tankmarkedet er et cyklisk marked, og de store udsving kan vi ikke udjævne, men vi kan udnytte dem til vores fordel. Vores strategi på kort sigt er at holde vores omkostninger på så lavt niveau som

muligt. Som led i en mere langsigtet vækststrategi koncentrerer vi os samtidig om at jage yderligere tonnager til de rigtige priser i forventningen om, at markedet vender, og at fragtrater og skibspriser vil stige," siger Senior Vice President Lars Bagge Christensen, leder af NORDENs Tankafdeling.

Senest er 4 indbefragtede skibe blevet genforhandlet og forlænget til ca. den halve pris (charterhyre) som eksempel på bestræbelserne på at holde omkostningsniveauet nede, og samtidig har Tankafdelingen haft en heldig hånd med sine investeringer. De 5 tankskibe, som er

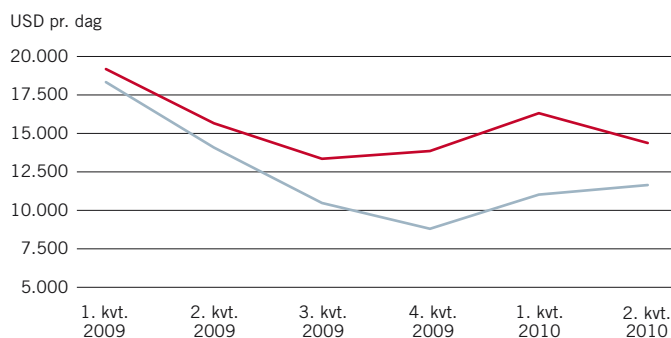
MR T/C-rater

■ NORDEN ■ ACM, 1-årig T/C-rate

Handysize T/C-rater

■ NORDEN ■ ACM, 1-årig T/C-rate

MR tankskibet NORD INTEGRITY er en af de seneste tilgange til NORDENs tankflåde – skibet er langtidsindbefragtet med købsoption. I midten er en shinto-præst ved at nedkalde guderne til at komme ombord på skibet og jage onde ånder væk. Til højre hugger gudmøren, Tina M. Christensen, snoren over til champagneflasken ved dåben på Imabari skibsværft i Japan.

købt i år, er allerede steget med samlet ca. USD 30-35 mio. i værdi - svarende til ca. 25%.

”Der tales en del om, at det er svært at tjene penge på tanksejls i øjeblikket, men befragterne hos vores commercial manager i det 50%-ejede Norient Product Pool kan deres håndværk. De har bevist, at det kan lade sig gøre at tjene penge i det nuværende marked ved at fokusere på korte kontrakter, og de har generelt haft held med at beskæftige skibene til rater, der ligger over gennemsnittet,” siger Lars Bagge Christensen. Takket være det gode håndværk og en fornuftig langsigtet dækning har NORDENs MR og Handysize skibe de seneste 6 kvartaler stabilt haft en indsejling, der ligger over de 1-årige rater (se graferne). Og Tankafdelingen fik i 2. kvartal et lille overskud på driften, selv om markedet fortsat var sløjt.

Forventninger om øget transportbehov

”Tank og Tørlast er NORDENs gynger og karruseller - eller en måde at sprede risici på, hvis man skal udtrykke det i mere formelle termer. Tendensen har hidtil været, at når det ene marked er højt, er det andet lavt. Lige nu er tankmarkedet lavt, og NORDENs vækst er drevet af Tørlast, men sammenlagt over de seneste 10 år har Tank bidraget med ca. USD ½ mia. til NORDENs bundlinje. Ser vi fremad, ser vi flere tegn på, at tankmarkedet kommer igen,” siger Lars Bagge Christensen, der netop har mandet op i sin afdeling med Senior Chartering Manager Andrew McPhail, som skal bidrage til Tankafdelingens fortsatte udbygning af flåden ved indbefragtnings af tonnage samt køb og salg af LR1, MR og Handysize produkttankskibe.

Lars Bagge Christensen peger på, at udviklingen på oliemarkedet forventes at skabe et øget behov for transport af raffineret olie til Vesten.

”Væksten i olieforbruget er 100% flyttet til Asien, mens forbruget i Vesten stort set ikke bevæger sig. Til gengæld går trenden i

retning ad skærpede krav til reduceret indhold af miljøskadelige stoffer. Disse krav imødekommes bedst af de nye og mere effektive raffinaderier i Østen, så Europa og USA må i stigende grad importere olieprodukter med høje specifikationskrav fra Østen, mens de vestlige raffinaderier formentlig vil eksportere til andre regioner med lavere krav,” siger Lars Bagge Christensen.

Skærpede krav fra olieselskaber

En naturlig følge af de skærpede miljøkrav er tilsvarende strengere krav fra olieselskaberne til redere og operatører, og her bliver størrelse, tekniske forhold, kvalitet, sikkerhed, vedligehold og uddannelse stadig vigtigere konkurrenceparametre.

”Jeg vil tro, at vi kommer til at se et udskilningsløb, hvor vinderne bliver rederier med en vis kritisk masse og høje standarder. Olieselskaberne stiller stadig større krav til rederierne og de skibe, de vælger til at sejle med deres produkter, og olieselskaberne vil primært vælge at entrere med rederier af en vis størrelse, fordi det tekniske samarbejde og kravet til en kompetent bemanning er så omfattende. Udover at fokusere på at opbygge en flåde af en vis størrelse arbejder NORDENs Tekniske Afdeling løbende på at styrke vettning-indsatsen for at imødekomme olieselskabernes skærpede krav,” fortæller Lars Bagge Christensen.

Shell gennemførte i foråret en audit af skibe og procedurer hos NORDEN og pool-partneren Interorient Navigation Company Ltd. og indgik herefter 2-årige kontrakter på 5 af skibene i Norient Product Pool. Disse kontrakter er blandt andet en følge af den styrkede vettning-indsats, og det er de første langsigtede kontrakter mellem poolen og Shell, der tidligere kun har arbejdet sammen i spot-markedet. Aftalen med Shell er et eksempel på, hvordan Norient Product Pool løbende styrker sine samarbejder med de store olieselskaber. Poolen og poolparterne er alle godkendt til timechartersejls af de store olieselskaber.

Norient Product Pool

NORDENs tankskibe drives kommercielt af Norient Product Pool, som populært sagt fungerer som salgs- og marketingafdeling for de to pool-partnere NORDEN og det cypriske rederi Interorient Navigation Company Ltd. Poolen blev etableret i 2005 og er ejet 50/50 af pool-partnerne, som hver især koncentrerer sig om køb, salg og kontrahering af skibe til poolen, mens Norient Product Pool fokuserer på at beskæftige skibene. Pool-samarbejdet betyder en større samlet flåde og en styrket evne til at møde kundernes globale behov ved at sikre en bred geografisk dækning og fleksibel service.

Kornet må finde nye veje. Med en høst, der forventes at blive 38% lavere end normalt, hos verdens tredjestørste korneksportør, Rusland, er der indtil videre lukket for den russiske tilstrømning af korn til verdensmarkederne. Kornimportørerne må derfor rette kikkerten mod andre leverandører.

MAGER KORNHØST KAN ÆNDRE SEJLMØNSTRE

Den værste tørke i 130 år har ødelagt høsten hos verdens tredje største eksportør, Rusland, mens høsten i Nordamerika ser ud til at blive god. Hvordan situationen vil påvirke transporten af korn mangler endnu at vise sig.

Hvis det ikke er monsunlignende regnskyl, der ødelægger høsten, så er det brændende hede og knasende tørke. Især har sommeren ikke været nogen fornøjelse for russiske landmænd, der i det sydlige Rusland måtte vente 4 måneder på blot en lille dråbe regn.

Embargoer forskyder forsyningsbalance

Rusland er verdens tredjestørste eksportør og eksporterede sidste 21,4 mio. ton korn. At landet nu har lukket for al eksport af korn, indtil man kender årets endelige høst, har derfor sat gang i spekulationerne om, hvor kornet så skal komme fra. Andre lande som Ukraine, Tyrkiet, Indien og Pakistan har ligeledes stoppet al korneksport for at være sikre på at kunne dække deres nationale forbrug, og på den anden side forsøger de kornimporterende lande at sikre sig tilstrækkelige forsyninger ved at reducere importafgifter. Den magre høst og frygt for tomme lagre har øget efterspørgslen, og prisen på et ton hvede er i løbet af sommeren steget fra 140 euro til 230 euro. Svingninger i dette marked hører til naturens orden, men under fødevarekrisen i 2007 og 2008 lå prisen på 300 euro, så nu er prisniveauet igen på vej med ekstreme højder. Frygten for, at jorden er så tør, at markerne ikke kan tilsås i tide, har også sendt priserne på korn til levering i 2011 på raketfart.

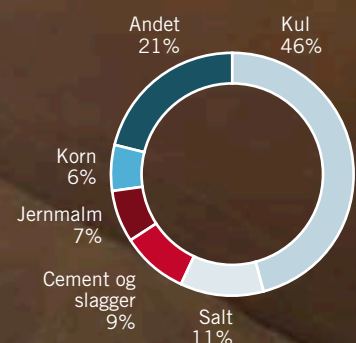
Potentiel indirekte effekt på NORDEN

"Endnu kan vi ikke sige med sikkerhed, hvordan fragtsejladser med korn vil blive påvirket af den nervøse situation, men vi er begyndt at

mærke en generel øget efterspørgsel på kornprodukter – efterspørgslen kommer primært fra Kina, der traditionelt køber fra USA og Brasilien. Det kan være udslag af prisstigningerne efter Ruslands kornembargo, som får kinesiske købere til at sikre sig forsyninger tidligere, end de ellers ville have gjort. Hvis vi skal se ændrede handelsmønstre, skal vi se mere transport af korn fra EU, USA, Brasilien og Australien til Mellemøsten og Nordafrika, som er Ruslands traditionelle eksportmarked. Det har vi endnu ikke set i nævneværdig grad," siger General Manager Mikkel Borresen, NORDEN, Annapolis. Transport af korn udgør ca. 6% af NORDENs tørlastaktiviteter og langt størstedelen heraf er transport af korn fra Nordamerika til resten af verden.

Transporter – Tørlastafdelingen, januar-august august 2010

Transport af korn udgør ca. 6% af NORDENs tørlastaktiviteter. Langt størstedelen heraf er transport af korn fra Nordamerika til resten af verden.

STORE GEVINSTER MED NYT KOMMUNIKATIONSSYSTEM

Nye opgørelser viser, at efter kun godt et år har Norients system MOEPS givet solide besparelser på brændstofforbrug, CO₂-udledning og tidsforbrug.

Ulla Nielsen er Performance Manager i Norient Product Pool og har været projektleder på MOEPS siden 2008.

I 2. kvartal i år sparede Norient Product Pool (NPP) USD 3,6 mio. på brændstof, udledte 25.000 tons mindre CO₂ i forhold til samme periode sidste år og forventer desuden at reducere tidsforbruget på interne, opfølgende opkald med 94 arbejdsdage på årsbasis. Disse er blot eksempler på nogle af de solide gevinster NPP har høstet med det nye MOEPS (Master's Operations Environmental Performance System).

Alt på et sted

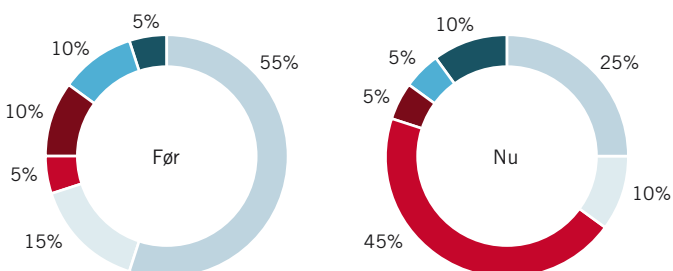
Da MOEPS blev sat i søen i 2008, var målet at give operatørerne i NPP en fælles, automatiseret platform til strukturering af de mange processer i operationen af poolens skibe. MOEPS er i dag et omfattende kommunikationssystem, hvor stort set al information er integreret til fordel for medarbejdere både til lands og til vands. For blot at nævne nogle få eksempler kan operatøren følge det enkelte skibs sejlads og kommunikere med kaptajnen om den optimale

hastighed for at afstemme den bedste udnyttelse af brændstoffet i forhold til planmæssig ankomsttid. Desuden får kaptajnen opdaterede informationer om vejr- og strømforhold direkte på sin skærm, så han kan planlægge ruten bedst muligt. Agenterne i havnene hyres og betales via systemet, og alle SOP'er (Standard Operating Procedures) er registreret i systemet, nøje beskrevet, altid opdaterede og lettilgængelige for alle brugere, hvor de tidligere befandt sig i hovedet på erfarne operatører.

Tjent ind mange gange

"De USD 615.000 vi har brugt på udvikling af systemet er tjent ind flere gange allerede. Udover at have strømlinet vores arbejdsprocesser fungerer systemet også som en stadigt voksende database, der kan os give informationer på kryds og tværs af forretningen. Vi får større kendskab til vores forretning og nemmere ved at identificere muligheder for forbedringer," siger Performance Manager Ulla Nielsen, NPP, der har været tovholder på projektet siden 2008. Hun har allerede flere nye tiltag på tegnebrættet, for eksempel prioriterede lister over agenter og slæbebåde, som gør det nemmere for operatørerne at vælge de bedste løsninger til de bedste priser.

Også brugerne er glade. Det sker ikke sjældent, at små beskeder tikker ind i Ullas mailboks med ord som "MOEPS er ekstremt tidsbesparende", "Checklisten sikrer, at ting ikke bliver glemt", "Bare skønt at have al information samlet et sted."

- E-mail
- Opdateringer
- Optimering af performance
- Videndeling
- Informationsdeling
- Andet

Udover solide økonomiske og miljømæssige besparelser, har MOEPS betydet, at manuelle processer og mailkorrespondancer er blevet reduceret til fordel for et øget fokus på og tid til at styrke performance.

Nyt samarbejde sættes i søen

Handymax-skibet NORD GLORY leveres fra skibsværftet Mitsui Engineering 30. september i år. Hermed indledes samarbejdet med det japanske rederi Kotobuki Kaiun. Ifølge aftalen indbefragter NORDEN Handymax-skibet NORD GLORY for de næste 7 år. NORDEN er Kotobuki Kaiuns første ikke-japanske partner, og NORDEN var til stede ved skibets navngivning den 29. juli. Reder Itadoko san og hans søn besøgte i august NORDENs hovedsæde i Hellerup for at besegle samarbejdet.

Kristofer Bisci, Tørlast Operation, Annapolis, Jessica Emilie-Marie Cernik, Tørlast Chartering, Annapolis, Muhammad Khairiel Bin Abu Bakar, Tørlast Operation, Singapore, Anne-Sophie Tinsfeldt, Tørlastafdelingen, Handymax Operation, Hellerup, Xin Yu, Tørlast, Handymax Chartering, Shanghai, Tian Yang Chen (Carrie Chen), Tørlast, Shanghai, Panamax Chartering, Jesper Rahlf Rasmussen, Norient Product Pool, Chartering, Hellerup, Patrycia Zaporowski, Tørlastafdelingen, Handymax Chartering, Hellerup, Bing Zong Aw, Tørlast Chartering, Singapore, Mads Louring, Norient Product Pool, Handysize Operation, Hellerup.

FØRSTE GENERATION PÅ NY SHIPPING TRAINEE UDDANNELSE

10 nye shipping trainees fra Hellerup og udekontorerne tog i august 2010 hul på NORDENs nye shipping trainee uddannelse med et 2 ugers fælles kick-off i Hellerup. Programmet lød bl.a. på undervisning i international shipping og skibsteknik, introduktion til NORDENs værdier og øvelser i tæt samarbejde på tværs af kulturerne.

NORDEN har netop modtaget første kuld af en ny generation af NORDEN-trainees. Årgangen er den første på NORDENs egen shipping trainee uddannelse, som i forhold til tidligere år har mere vægt på internationalt samarbejde og målrettet faglig og personlig udvikling. Der stilles klare uddannelsesmål for hele forløbet, og hver trainee får tilknyttet en fast mentor.

”NORDENs shipping trainee uddannelsen er blevet endnu mere målrettet mod at give de unge talenter de rigtige værktøjer til en karriere inden for Befragtning og Operation,” siger General Manager Dorte Nielsen fra Operations-sektionen i Tørlastafdelingen, som sammen med General Manager Jens Malund Jensen fra Operations-sektionen i Norient Product Pool har stået for introduktionsforløbet.

Fælles undervisning

Samtidig er uddannelsen blevet mere ens på tværs af landene. Der gennemføres en række fælles undervisningsmoduler, som NORDEN selv varetager – en 2 ugers introduktion, et 10 dages kursus efter et år og løbende undervisning i søret på videokonferencer. NORDENs

danske shipping trainees har tidligere deltaget på et eksternt kursus for danske rederier i Esbjerg, men det er nu erstattet af NORDENs egne undervisningsmoduler.

On-the-job training

Alle trainees får on-the-job training inden for både Befragtning og Operation i 12 måneder hvert sted og får lokal undervisning i engelsk (undtagen i Annapolis). Herudover kommer alle trainees ud at sejle i 7-12 dage. Endelig vil shipping trainees i Danmark også læse HD 1. eller 2. del på Copenhagen Business School, og øvrige shipping trainees vil fremover læse shipping management ved Institute of Chartered Ship Brokers (ICS) i London via fjernundervisning.

Bedre rustet

”Den nye uddannelse vil gøre NORDENs shipping trainees endnu bedre rustet til opgaverne. Den vil også gøre dem mere klar til en eventuel senere udstationering i kraft af den store vægt på internationalt samarbejde, kulturel forståelse og networking på tværs af kontorerne,” siger Dorte Nielsen.

14 hæsblæsende dage med international shipping i teori og praksis og øvelser i kulturel forståelse og samarbejde var på skemaet, da de 10 nye shipping trainees var på introduktionskursus i Hellerup. De skulle blandt andet selv sejle skibet HAVET fra København til Helsingør og retur og lave mad og løse opgaver ombord. Og det gav deltagerne et godt rygstød for den videre færd.

INTERNATIONALE TRAINEES FIK VIND I SEJLENE

Vigtigt med værdier

Muhammad Khairiel, 25, shipping trainee i Singapore

"Starten har været fantastisk spændende. Kurset har givet mig et overblik og et netværk, jeg kan trække på videre frem. Vi har lært om kommunikation og om at være lydhør. Der har været stor fokus på værdier, og det synes jeg er vigtigt."

Åben feedback

Carrie Chen, 21, shipping trainee i Shanghai

"Jeg har været meget glad for kombinationen af praktisk hands-on viden om shipping og fokus på dine personlige værdier og samspillet mellem kulturene. Det har været lærerigt, at vi hele tiden har skullet give hinanden åben feedback og vurdere os selv. Det kræver mod i starten, men det har givet mig et løft og noget vigtigt, jeg kan tage med hjem."

Stejl indlæringskurve

Jessica E. Cernik, 22, shipping trainee i Annapolis

"Der har været en meget stejl indlæringskurve her i begyndelsen. Vi har bl.a. lært at arbejde som et team, og der har været nogle gode øvelser i at forstå andre kulturer. Bl.a. har vi skullet placere vores egen kultur i forhold til de andres. Det var lidt af en øjenåbner."

Tætte bånd

Jesper Rahlff Rasmussen, 25, shipping trainee i Hellerup

"Der har været stor fokus på værdierne og på at samarbejde om ét fælles mål, at vi ikke skal konkurrere internt, men koncentrere os om at vinde sammen. Vi har knyttet tætte personlige bånd, som vi vil få stor gavn af. Jeg glæder mig allerede til næste år, hvor vi alle skal samles igen til næste modul."

NY IT-STRATEGI ER KLAR TIL UDRULNING

Sorter i mailkøen fra din iPhone og undgå trælse opdateringer, mens du arbejder – dette og meget mere er på tegnebrættet i NORDENs nye IT-strategi.

En organisation, der er flerdoblet på 10 år og en IT-afdeling, der er vokset fra 1 til 10 medarbejdere, kræver et nyt perspektiv på tingene. Derfor er IT-afdelingen nu i færd med at tage springet fra driftsafdeling til strategisk funktion. Den overordnede forskel er, at IT-afdelingen ikke bare skal sørge for, at de tekniske systemer virker, den skal også sørge for, at de tekniske systemer virker på den optimale måde og tilbyder den funktionalitet, der bedst understøtter forretningens udvikling og mål.

Derfor har IT-afdelingen siden det tidlige forår brugt knap 2 måneder på at interviewe ledere og repræsentanter for alle NORDENs afdelinger og udekontorer for at kortlægge forretningens behov nu og i årene frem i tiden.

Forretningens behov kortlagt

”Det har været en meget lærerig proces og en positiv oplevelse at komme tættere på vores kolleger. Vi har fået langt bedre indsigt i afdelingernes arbejdsprocesser og dannet os et godt overblik over, hvor der er manuelle processer, der fylder for meget, eller systemer, der ikke taler godt nok sammen. Vores arbejde har blandt andet også været ansporet af CPD'en (medarbejderundersøgelsen), der viste en vis efterspørgsel på hurtigere og lettere IT-systemer,” fortæller Sture Freudenreich, der er IT Manager og leder af IT-afdelingen.

Klare mål

Interviewrunden danner grundlaget for den strategi, som nu ligger frisk, færdigbagt og godkendt af direktionen. Strategien er blevet til i samarbejde mellem Sture Freudenreich og Stefan Søndergård fra IT-afdelingen samt Troels Boysen, Analyst fra Corporate Secretariat, Michael Steinfeldt, Business Application Manager, og IBM, der har været konsulent på opgaven.

”Vi har sat nogle helt overordnede mål for, hvad vores tekniske systemer skal kunne. Disse mål handler blandt andet om, at vores systemer skal være skalerbare, dvs. kunne rumme at forretningen vokser, de skal være fleksible og sikre, at vi kan reagere hurtigt på nye behov. Vi skal sikre, at vi bruger stabile, dynamiske leverandører, og at vi baserer vores løsninger på de bedste standardssystemer, der findes på markedet. Derudover skal vi sørge for, at al udvikling foregår i tæt samarbejde med forretningen, og helt grundlæggende skal vi vores systemer selvfølgelig være effektive og robuste,” fortæller Sture Freudenreich, der i december sidste år havde 10 års jubilæum i NORDEN og har været med til at bygge alle forretningens IT-systemer op fra bunden.

iPhone til flyvende medarbejdere

Et meget konkret resultat af strategi-arbejdet er en oversigt over en

række projekter, der i prioriteret rækkefølge skal hjælpe forretningen til at komme i mål med gode resultater. Et af de projekter, der allerede er i gang, har fået navnet ”Mobility”. Projektet er møntet på medarbejdere, der rejser meget og derfor kan arbejde langt mere effektivt, hvis de via deres mobiltelefon kan tilgå deres afdelings fælles mailkøer – og ikke kun deres egne mailkøer.

”Sådan et system findes ikke på markedet, så det skal vi selv have udviklet for at gøre vores rejsende brugere langt mere mobile i deres arbejde, så de kan reagere på henvendelser fra kunder, samarbejdspartnere og kolleger, selv om de er ude af kontoret. Efter at have gennemprøvet de forskellige styresystemer, der findes, har vi valgt en iPhone-plattform, fordi den er den mest brugervenlige, og fordi den er nemmest at udvikle op imod,” fortæller Sture Freudenreich, der håber på, at projektet kan være afsluttet i foråret 2011.

Projekt med grønne nuancer

Ifølge den nye strategi er det desuden snart slut med at proppe kontorerne til med store computere, der støjer, bruger strøm og udleder varme. Citrix-projektet går i korte træk ud på at etablere et centralt datacenter, der indeholder virtuelle spejlinger af alle medarbejders desktopper tilpasset den enkelte medarbejders behov.

”På fagsprog kalder vi det at udskifte ”de fede klienter” med ”tynde klienter”. På din arbejdsplads behøver du ikke andet end din skærm og tilkobling til netværket, så har du alt, hvad du skal bruge. Alle opdateringer og installering af nye programmer foregår ét sted centralt, så udover væsentlige strømbesparelser frigør vi således tid til andre opgaver, både i IT-afdelingen og hos den enkelte medarbejder,” fortæller Sture Freudenreich og tilføjer, at systemet også vil fungere på bærbare, når man er væk fra kontoret. Projektet er lige nu i analysefasen, som skal afdække ressourcebehov og omkostninger ved gennemførelse af projektet.

Et hurtigt blik ned over listen af øvrige projekter i støbeskeen fortæller, at IT-afdelingen ikke kommer sovende til deres arbejde i den kommende tid. Forbedret HR-system, integrerede løsninger til Teknisk Afdeling, styrket kommunikation med skibe og en plan for videreudvikling af Glomaris er blot et uddrag af de øvrige projekter, som IT-afdelingen kommer til at arbejde med i tæt dialog med brugerne.

”Vores største udfordring er at få prioriteret rigtigt, så vi ikke løber tør for ressourcer undervejs. Der er tale om flere tunge projekter, som kræver en udførlig analyse, før vi kender det endelige omfang, og før ledelsen kan tage endelig beslutning om at søsætte projekterne. I første omgang er der afsat ressourcer til analysefasen for de største af projekterne,” siger Sture Freudenreich.

IT-strategien er blevet til i et samarbejde på tværs af NORDENs afdelinger drevet af (fra venstre) Sture Freudenreich, leder af IT-afdelingen, Troels Boysen, Analyst fra Corporate Secretariat, Michael Steinfeldt, Business Application Manager, og Stefan Juma Søndergård, IT-afdelingen.

Et professionelt team

NORDENs IT-afdeling består af 10 medarbejdere – 8 i Hellerup og 2 i Singapore. Udover leder Sture Freudenreich er afdelingen delt op i 3 teams.

1st Level Support, der tager alle opkald til helpdesk. Her sidder:
 Mohamad El-Muzayen, Head of 1st Level Support
 Henrik John, IT Services & Support
 Christian Barfoed Pedersen, IT Services & Support
 Helge Petersen, IT Trainee

Og 2nd/3rd level, der tager sig af tungere serverinstallationer og vedligehold af systemer. Her sidder:
 Stefan Juma Søndergård, IT Support
 Henrik Hejlesen, IT Support
 David Culling, IT Analyst

Og endelig Singapore-teamet, som består af:
 Ling Fei Tan, IT Administrator
 Meng Jye Lim, IT Supporter

I forbindelse med den fornyede strategiske tilgang til IT-arbejdet vil der også blive sat særligt fokus på udvikling af medarbejdernes kompetencer, herunder træning af 1st Level Support til at tage større opgaver og desuden generel deltagelse i kurser, konferencer og seminarer for at bevare fingeren på IT-pulsen.

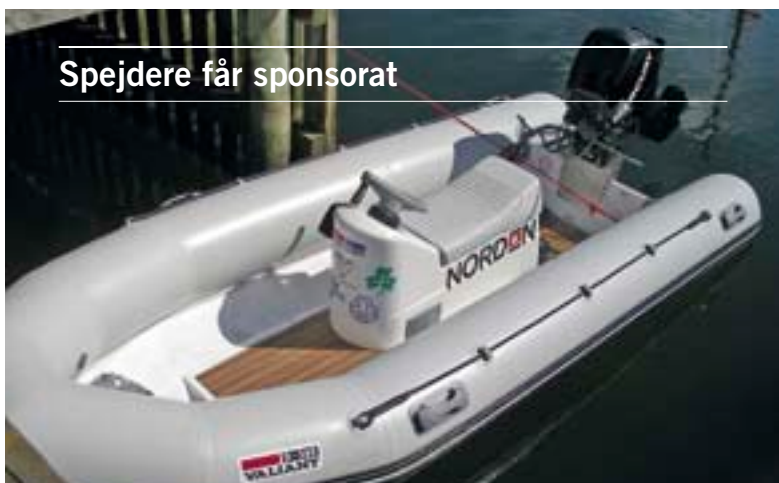
NORDEN NOTER

Donerer DKK 1 mio. til digital globus

30. august slog Experimentarium, som er center for formidling af naturvidenskab og moderne teknik, dørene op til udstillingen "Tangible Earth". "Tangible Earth" er en stor digital globus, som via satellit giver et øjebliksbillede af jorden og gør det muligt at se en tsunami, jordskælv eller orkaner. Ved at dreje på globussen med sine hænder, kan man også opleve traners og terners årlige flyveture eller se menneskeskabte trusler såsom hullet i ozonlaget eller CO₂ i atmosfæren. Den digitale globus er den første af sin slags i Europa, og de DKK 1 mio. er doneret af Orients Fond i samarbejde med NORDEN. Bag opfindelsen står den japanske professor Shin'ichi Takemura fra Kyotos Universitet for Kunst og Design. "Denne digitale globus er en tindrende oplagt støttemulighed for Orients Fond og NORDEN (...). Viden, forskning og uddannelse er nøglen til, at vi hele tiden kan blive bedre til at drive forretning med færrest mulige konsekvenser for miljøet," sagde Carsten Mortensen, CEO i NORDEN i sin tale ved åbningsceremonien. Se mere om udstillingen på: www.experimentarium.dk (Foto: Helle Rimmer)

Spejdere får sponsorat

NORDEN har støttet KFUM-spejderne i Danmark med 240.000 kr. til maritime aktiviteter.

Pengene er bevilget til indkøb af en blanding af brugt og nyt sejlsudstyr, der sikrede endnu flere en sejloplevelse på spejdernes korpslejr.

Skibsværft – samarbejdspartnere: 11-9

18. august afholdt Jiangmen Skibsværft venskabskamp i fodbold med de rederier, skibsmalingproducenter og klassifikationselskaber, der er repæsenteret på værftet. Den årlige match blev vundet af værftets eget hold og dagen rundet af med en festlig middag for alle deltagere i Xinhui.

Forretningspartnere trækker i golftøjet

For 7. år i træk inviterer NORDEN repræsentanter fra rederier, handelshuse, skibsmæglere, værfter, kunder og finansielle institutioner i Japan til det årlige "NORDEN Invitational". Programmet indeholder både golfturnering og festmiddag for de inviterede. Tæt samarbejde med faste partnere er et vigtigt element i NORDENs forretningsmodel og et solidt engagement i Japan en væsentlig forudsætning for NORDENs forretning. Årets NORDEN Invitational afholdes på Sunset Hills Country Club den 5. november.

Kunder til sejlads og kølleslag

125 mæglere, tradere, redere og andre samarbejdspartnere var mødt op, da NORDEN Tankers & Bulkers Inc. i Annapolis, USA bød på årets kundearrangement med sejltur torsdag aften og golfturnering dagen derpå. Kundearrangementet blev afholdt 16.-17. september.

Flytter til grøn adresse i Mumbai

NORDENs kontor i Mumbai (Indien) er netop flyttet til større og mere funktionelle lokaler i den nybyggede Kalpataru Square, tæt på både indenrigs- og udenrigs lufthavn. Bygningen er den første bygning i Asien og den sjette i verden, der er blevet tildelt "Platinum Level Certification LEED" (Leadership in Energy and Environmental Design) fra US Green Building Council. Kalpataru Square er desuden med på det indiske energiministeriums liste over 25 særligt energirigtige bygninger.

NORDEN blandt de bedste 10% til håndtering af klimaændringer

Norges Bank Investment Management (NBIM) har netop formuleret et sæt af forventninger om håndtering af klimaændringer til de selskaber, NBIM investerer i. NBIM har indført "Investor Expectations on Climate Change Management" som led i sin risikostyring og sit kernefokus på klimaændringer og deres potentielle indflydelse på selskabernes økonomiske resultater. I årets evaluering tilhører NORDEN en meget lille procentdel inden for transportsektoren, som agerer i overensstemmelse med NBIM's forventninger i alle kategorier. NBIM, som er Norges Banks kapitalforvaltningsenhed med formuer på i alt ca. USD 500 mia. i forvaltning, er blandt NORDENs 20 største investorer.

	Lever virksomheden op til forventningerne?	% af sektoren, der lever op til forventningerne
Integration i forrettningens strategiske planlægning af klimaændringers indflydelse	Ja	8%
Aktionsplaner for sektorspecifikke risici og muligheder	Ja	14%
Løbende risikostyring	Ja	11%
Deltagelse i sektorrelevant forskning	Ja	8%
Reduktion af klimaændringsrisici i supply chain	Nej	0%
Offentliggørelse af performance ifht. klimaændringer	Ja	11%
Offentliggørelse af planer for reduktion med kvantitative mål	Ja	16%
Offentliggørelse af politikker ifht. lovgivning	Ja	6%
Transparent og fungerende ledelsesstruktur for politikker/programmer for klimaændringer	Ja	9%

Andreas Rindom

Marianne Sørensen

Flemming Dahl Jensen

Andrew McPhail

Susan Krath Knudsen

Martin K. Meldgaard

MEDARBEJDERNYT

Koncernfunktioner

1. juli 2010: *Lars Nielsen*, Financial Assistant, udnævnt til Team Leader af Bulk Pool, Finans.
16. august 2010: *Peter Egsdahl Poulsen*, 27, ansat som Financial Assistant.
1. september 2010: *Christina Fischer*, 27, ansat som Financial Assistant.
1. september 2010: *Neel Hjorth*, 34, ansat som Senior Financial Controller.
13. september 2010: *Dodo Hugo*, 19, ansat som Student Assistant, HR

Teknisk Afdeling

1. juli 2010: *Flemming Dahl Jensen*, 40, ansat som QA Manager.
1. juli 2010: *Martin Krogshede Meldgaard*, 40, ansat som Superintendent.
1. august 2010: *Thomas Østerby Skjelmose*, Crew Manager, udnævnt til Senior Crew Manager.
1. august 2010: *Susanne Fauerskov*, Crew Account Manager, udnævnt til Senior Crew Account Manager.
15. september 2010: *Mette Larsen-Holst*, 38, ansat som Crew Manager.

Tørlastafdelingen

21. juni 2010: *Marianne Sørensen*, 48, ansat som Projects Coordinator.
1. august 2010: *Andreas Rindom*, 26, ansat som Assistant Operations Manager, Handymax.

9. august 2010: *Stig Henning Persson*, 52, ansat som Controller.

1. september 2010: *Jakob Laursen*, 33, ansat som Senior Operations Manager, Panamax.

9. september 2010: *Chastine Christensen*, 19, ansat som Student Assistant, Projects

Tankafdelingen

9. august 2010: *Andrew Christian McPhail*, 35, ansat som Senior Chartering Manager.
1. september 2010: *Randi Knudsen*, 29, ansat som Sekretær/PA.

Norient Product Pool

25. august 2010: *Allan Wodstrup*, Senior Chartering Manager, overgår til Singapore som General Manager.
1. september 2010: *Ida Jarner Olsen*, 30, ansat som Operations Manager, Handysize.
1. september 2010: *Nikolaj D. Lambertsen*, Operations Manager, overgår til Singapore.

Cypern

21. juni 2010: *Anna Bockareva*, 23, ansat som Freight/Demurrage Assistant.

Singapore

1. juli 2010: *Andy Koh*, 30, genansat som Operations Manager.
1. juli 2010: *Christian Hornum*, Assistant Chartering Manager, udnævnt til Chartering Manager.

15. august: *Jesper Rosenlund Nielsen*, 26, Assistant Chartering Manager, overgår til Hellerup og udnævnt til Chartering Manager.

Mumbai

5. juli 2010: *Kiran Fernandes*, 30, ansat som Chartering Manager.

Site Offices

1. august 2010: *Ntoulisos Anastasios*, 51, ansat som Electrical Supervisor, Shanghai Shipyard.

NORDENs skibe

1. marts 2010: *Jimmie Juel Clausen*, 38, ansat som Second Engineer.
11. maj 2010: *Gent Christensen*, 53, ansat som Second Engineer.
8. juni 2010: *Claus Bacher*, 55, ansat som Chief Officer.
26. juli 2010: *Anders Fink-Jensen*, 52, ansat som Chief Officer.
1. september 2010: *Jan Panduro Kjær*, 43, ansat som Third Engineer.
1. november 2010: *Peder Brinch*, 45, ansat som Third Engineer.

Færdiguddannet fra NORDENs skibsføreruddannelse

19. september 2010: *Milan Rosendahl Falsing*, 24, ansat som 3rd Officer.

Mærkedage

Finansafdelingen

12. juli 2010: *Susan Krath Knudsen*, Financial Assistant, fyldte 50 år.
31. august 2010: *Karin Fangel*, Financial Assistant, gik på pension.

Norient Product Pool

21. juli 2010: *Johnny Holm*, General Manager, Norient Product Pool, Cypern, fyldte 40 år.
9. august 2010: *Thune Jensen*, Senior Operations Manager, Norient Product Pool, fyldte 40 år.

17. september 2010: *Junko Mikano*, Senior Chartering Manager, Norient Product Pool, Singapore, fylder 40 år.

NORDENs skibe

10. august 2010: *Per Vestergaard*, Chief Engineer, NORD NIGHTINGALE, 10 års jubilæum.

VÆRDIER PÅ ARBEJDE

NORDENs 4 værdier er "Fleksibilitet", "Troværdighed", "Empati" og "Ambition". Her kommer NORDEN medarbejdere med hver deres bud på, hvad værdien "Ambition" betyder i hverdagen i samarbejdet med kolleger, kunder og andre samarbejdspartnere.

Morten Larsen, Port Captain, Singapore

For mig er "Ambition" en måde at leve sit liv på. Vi skal blive ved med at være nysgerrige gennem hele livet. Lær i dag, hvad du har brug for i morgen. Vi skal dagligt udfordre os selv og gårsdagens måde at tænke på. I mit daglige arbejde støder jeg ofte ind i kommentarer som "Det kan vi ikke, vi gør det altid på denne måde". Mit arbejde er så at finde en løsning, som kan være til fordel for alle de involverede parter. Det

er min version af "Ambition". Jeg er sikker på, at der findes ligeså mange tolkninger af "Ambition", som vi er medarbejdere i organisationen, men det er det, der gør NORDEN til noget unikt.

Pooja Jhamb, Chartering Manager, HMX Dry Cargo Chartering, Mumbai

"Ambition" i min hverdag er at gøre hver dag bedre end den foregående. Hver dag i den kommercielle afdeling er en ny dag med sine op- og nedture, og vores fælles mål er at udnytte udsvingene til NORDENs fordel. Vi bruger redskaber som sammenligningstal, benchmarking og telefonmøder for at træffe beslutninger om det bedste forretningsmæssige alternativ. Vi sætter ikke bare "vores egne"

mål på årsbasis for kontorer og skibstyper, vi sætter også mål dagligt for individuelle forretninger. Kolleger i andre afdelinger som Operations, Control, Legal, Projects, Bunkers etc. arbejder alle med den samme entusiasme for at nå målet om, at NORDEN skal være "Nr. 1". Vores forretningsmodel om at have en moderne flåde er ligeledes udtryk for vores ambitiøse attitude i NORDEN.

Judy Chen, Assistant Chartering Manager, Shanghai

"Ambition" for mig betyder en stærk vilje til at opnå perfektion, og denne værdi er altid kernen i enhver succesfuld forretningshistorie. "Ambition" definerer præcis, hvad vi er indstillet på at gøre for at opnå en organisation og nogle medarbejdere, der er unikke og førsteklasses. Vores vision, især "Number one" og "the preferred partner in global tramp shipping" afspejler værdien "Ambition" i vores daglige arbejde. I den kommercielle afdeling kan vi sige, at "Ambition" er fundamentet for vores arbejde. Ikke bare for vores egen karriere i NORDEN, men endnu mere vigtigt for organisationen som helhed. "Ambition" er vores accelerator til "business excellence" og en ledetråd for os alle både professionelt og personligt.

Stefan Juma Søndergaard, IT Support 2nd and 3rd level, Hellerup

For mig handler "Ambition" om at hæve overliggeren. Henry Longfellow (amerikansk digter) skrev engang "Most people would succeed in small things, if they were not troubled with great ambitions" – men hvis vi altid stillede os tilfreds med små sejre, ville vi efter al sandsynlighed stadig bo i huler. I IT-driftsafdelingen, hvor jeg sidder, har "Ambition" længe været en af hovedværdierne.

Frem for at skulle 'brandslukke', når systemerne går ned, stræber vi efter at forebygge, at problemerne opstår. Går noget galt med systemerne, kan det forhindre folk i at udføre deres arbejde optimalt, så det er ikke et sted man kan spare på ambitionerne. Mit indtryk er at det høje ambitionsniveau i NORDEN afspejles mindst ligeså meget udadtil som indadtil. "Ambition" er for vores værdikæde, hvad skruen er for vores skibe. Drivkraften.

Skibsbygning, skrogstrukturer og fremdrivning har været genstand for Alex Hjortnæs' professionelle nysgerrighed gennem hele hans karriere. Da muligheden bød sig for at forbedre energioekonomien på to skibe, der stod til levering, holdt han ved sin ide, som har vist sig så god, at den vil kunne bruges på flere skibe fremover.

HAN FIK EN IDE...

...og fulgte den til dørs med gevinster til følge for både miljø og økonomi.

Alex Hjortnæs er manden bag ændringerne i designet af 2 nye Handysize-skibe – ændringer, som skærer 11% af skibets brændstofforbrug og udslip af CO₂.

Han er søn af en fisker og barnebarn af en skibsbygmester i Esbjerg og har siden barnsben næret en brændende interesse for skibe og teknikken bag. Med en uddannelse som skibstømrer og skibsingeniør i bagsmækken har Alex Hjortnæs, Senior Newbuilding Manager, gennem årene opbygget en bred erfaring inden for skibsbygning, skrogstrukturer, fremdrivning, indretning af skibe samt krav og regler fra myndigheder.

En større hovedmotor og en større skrue er den enkle opskrift på, hvordan Alex Hjortnæs på vegne af NORDEN i samarbejde med ved skibsværftet Jiangmen Nanyang Shipyard (JNS), Shanghai Bestway Marine Engineering Design og Stone Marine Propulsion har reduceret forbruget af brændstof med 11% på 2 af NORDENs nye Handysize tørlastskibe.

Tiden er til miljøfokus

"Der er ikke noget raketvidenskab i dette her, det er helt basal skibsingeniørviden, men tiderne har ikke været til så højt et fokus på brændstofforbrug og redesign, som vi har i dag. Nu var muligheden der, og så var det om at slå til," siger Alex Hjortnæs.

Da han blev ansat i NORDEN i 2007, var der godt gang i skibsfarten og mangel på værftskapacitet. Førsteprioriteten var at få skibene hurtigst muligt ud at arbejde, mens brændstofforbrug på det tids-

punkt var mindre vigtigt. Nu har tiderne ændret sig, og projekter, der kan optimere skibenes værdi og brændstoføkonomi, bydes velkommen af både værfter og rederier.

"Ifølge vores beregninger er investeringerne i redesignet af de 2 Handysize skibe tjent ind igen i løbet af 4 år. Derudover forventer vi, at designet vil øge skibenes markedsværdi. Initiativet er et skoleeksempel på, at klimahensyn og økonomiske hensyn går hånd i hånd," siger Senior Vice President Lars Lundegaard, leder af Teknisk Afdeling i NORDEN.

Øvrige tiltag

De 2 nye skibe, som leveres omkring årsskiftet 2011/12, bliver desuden bygget under hensyntagen til NORDENs sædvanlige miljøtiltag, som skønnes at reducere brændstofforbrug og CO₂-udslip på sådanne skibe med ca. ca. 3%. Hertil kommer et af NORDENs seneste miljøinitiativer, der ved brug af en ny bundmaling potentielt kan skære ca. 2% af brændstofforbrug og CO₂-udslip, fordi malingen mindsker skibenes fremdrivningsmodstand i vandet. I alt viser NORDENs beregninger, at energioekonomien på de 2 nye skibe kan forbedres med ca. 15,4%.

NORDEN undersøger, hvordan det ændrede design vil kunne implementeres på nybygninger fremover.